

سرفصل درس «کاربرد رسانه و فناوری اطلاعات در مشاوره»

۱. معرفی درس و منطق آن:

رسانه در لغت به معنای واسطه و وسیله نقل و انتقال آمده است. رسانه ها در واقع وسایل و پل های ارتباط بین مرکز پیام و گیرنده پیام هستند. در محیط های آموزشی که پیام ها اغلب آموزشی هستند، وسیله ارتباط بین یادگیرنده و معلم، رسانه آموزشی است. به عبارت دیگر رسانه آموزشی، ابزاری برای ارائه آموزش به یادگیرنده و طبیعتاً جزئی از فرایند آموزش محسوب می شود. واژه فناوری اطلاعات در اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی برای اشاره به استفاده از فناوری کامپیوتر در کار با اطلاعات ابداع شده است. برای فناوری اطلاعات و ارتباطات نیز تعاریف گوناگونی ارائه شده است. در یکی از این تعاریف، فناوری اطلاعات و ارتباطات مجموعه امکانات سخت افزاری، نرم افزاری، شبکه ای و ارتباطی به منظور دستیابی مطلوب به اطلاعات است و در تعریفی دیگر گردآوری، سازماندهی، ذخیره و نشر اطلاعات اعم از صوت، تصویر، متن یا عدد است که با استفاده از ابزار رایانه ای و مخابرات صورت می پذیرد. در واقع می توان گفت که فناوری اطلاعات و ارتباطات تلفیقی از سه حوزه کامپیوتر به عنوان سخت افزار، داده ها و اطلاعات به عنوان مواد اولیه و ارتباطات مخابراتی به عنوان رابط بین دو حوزه فوق است. اگر خدمات مشاوران در مدارس را آموزشی و پرورشی در نظر بگیریم، شناخت و کاربرد رسانه و نیز ابزارهای کار در محیط فناوری اطلاعات و ارتباطات به دانشجومعلم در رشته مشاوره کمک می کند تا علاوه بر ارتقاء دانش، نگرش و مهارت خود بتواند در ارائه خدمات مشاوره ای و تربیتی به مخاطبانشان موفق تر عمل کنند و در آینده شغلی خود حرفه ای تر باشند.

<p>نام درس به فارسی: کاربرد رسانه و فناوری اطلاعات در مشاوره</p>	<p>مشخصات درس</p>
<p>نام درس به انگلیسی:</p>	<p>نوع درس: عملی</p>
<p><i>Utilization of media and communication technology in counseling</i></p>	<p>تعداد واحد: ۲</p>
<p>پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود:</p>	<p>تعداد ساعت: ۶۴</p>
<p>• انواع رسانه ها و کاربرد هریک را در رشته مشاوره را بشناسد و استانداردهای تولید هر رسانه و نرم افزار های مناسب برای تولید، ویرایش و ذخیره سازی هر رسانه را بداند.</p>	<p>ساعت</p>
<p>• کارکرد رسانه و فناوری اطلاعات را با توجه به پدیده جهانی شدن و جهانی سازی در زندگی فردی و اجتماعی، نقد و تحلیل کند و به نقش خود در این عرصه واقف گردد.</p>	<p>شایستگی کلیدی:</p>
<p>• به کمک رسانه ها و فناوری اطلاعات، ایده هایی برای ایفای نقش خود به عنوان یک مشاور داشته باشد.</p>	<p>تربیتی موضوعی</p>
<p>• با کسب مهارت در کار با نرم افزارهای مناسب، پیام های مشاوره ای خود را برای ارائه در سطح مدرسه و جامعه آماده سازی نماید.</p>	<p>PCK</p>
<p>• به کمک نرم افزارها در تبدیل داده ها به اطلاعات و سازماندهی آن ها مهارت کسب کند.</p>	<p>پیش نیاز: -</p>
<p>• فناوری های نوین در رشته مشاوره را بشناسد و به استفاده از آن ها در فعالیت های حرفه ای خود راغب شود.</p>	<p>استاد برای تدریس:</p>
	<p>متخصص تکنولوژی</p>
	<p>آموزشی و IT</p>

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن:

فصل اول: رسانه‌ها

- تعریف و تبیین نقش رسانه در انتقال پیام (معرفی یکی از طرح‌های ارتباط مانند طرح ۵ عنصری و ...)
- دلایلی در ضرورت استفاده از رسانه‌های مختلف (نقش حواس در یادگیری، مخروط ادگارد دیل و...)
- انواع طبقه‌بندی رسانه‌ها (بر اساس حواس پنجگانه، دیجیتال و غیر دیجیتال و ...)
- بار شناختی مثبت و منفی (تعریف و تحلیل آن در ارایه پیام‌های آموزشی و ارایه نمونه)
- کاربرد رسانه‌ها و نقش آن در فعالیت‌های حرفه‌ای یک مشاور با تاکید بر پدیده جهانی شدن
- سواد رسانه‌ای (اصول، رویکردها، فنون خلق پیام، عوامل افزایش یا کاهش تأثیرات رسانه‌ها)

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- انجام تمرین‌های عملی برای درک و شناخت کامل بارشناختی مثبت و منفی در رسانه‌های مختلف
- انجام تمرین عملی برای درک و شناخت انواع رسانه‌ها
- مطالعه مقالات و ارایه چکیده مقالات در زمینه سواد رسانه‌ای
- نقد تأثیرات رسانه بر اساس آموزه‌های سواد رسانه‌ای

تکالیف عملکردی:

- ارزیابی رسانه‌ها با توجه به آموزه‌های مربوط به سواد رسانه‌ای و تئوری‌های مطرح در زمینه رسانه‌ها
- ایده‌پردازی و طراحی تولید هر یک از رسانه‌ها در زمینه موضوعات مشاوره‌ای
- تهیه گزارش کاربرد رسانه‌ها در رشته مشاوره
- تهیه گزارش از چکیده مقالات در زمینه رسانه‌های نوین در رشته مشاوره

فصل دوم: مفاهیم و مقدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات

- مروری بر تعاریف پایه (داده، اطلاعات، دانش، آگاهی - فناوری، فناوری اطلاعات، فناوری اطلاعات و ارتباطات)
- مروری بر تعریف سخت‌افزار و نرم‌افزارهای کامپیوتری
- معرفی برخی سخت‌افزارهای کامپیوتری و آموزش کار با آنها (ویدئو پروژکتور، پرینتر و اسکنر، قلم نوری، اسپیکر، وب‌کم، مودم و ...) در فعالیت یک مشاور
- امکانات google و فضای ابری در اینترنت (کار با ایمیل، جستجوی پیشرفته، google drive و Dropbox و ...)
- معرفی وب‌سایت، وبلاگ، پادکستینگ و کاربرد آن در رشته مشاوره
- موتورهای جستجو و مفهوم سئو (Search Engine Optimization) (بهینه‌سازی درونی و بیرونی)

- نقد و بررسی کاربرد شبکه های اجتماعی و رسانه های اجتماعی در جامعه و رشته مشاوره

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- مطالعه در زمینه نرم افزارها و سخت افزارهای کاربردی در رشته مشاوره
- انجام تمرین های عملی برای مهارت در کار با سخت افزارها
- انجام تمرین های عملی برای مهارت جستجو در اینترنت، کار با ایمیل، گوگل درایو و ...
- بررسی و مطالعه مقالات در زمینه کاربرد وب سایت، وبلاگ، پادکستینگ، شبکه های اجتماعی و رسانه های اجتماعی در رشته مشاوره

تکالیف عملکردی:

- تهیه فهرست نرم افزارها و سخت افزارهای کاربردی در رشته مشاوره
- نقد و بررسی کاربرد وب سایت، وبلاگ، پادکستینگ، شبکه های اجتماعی در رشته مشاوره بیان فرصت ها و تهدیدها.
- تهیه چکیده مقالات در زمینه فناوری اطلاعات
- تشریح و انجام کار عملی در کار با سخت افزارهای پر کاربرد.
- تهیه گزارش از چکیده مقالات در زمینه کاربرد وب سایت، وبلاگ، پادکستینگ، شبکه های اجتماعی و رسانه های اجتماعی در رشته مشاوره

فصل سوم. مهارت کار با کامپیوتر (نرم افزارها)

- بکارگیری نرم افزارهای مجموعه آفیس (*Excel - Power point - publisher - Word*) در رشته مشاوره
- بکارگیری نرم افزار ویرایش تصویر (*Adobe Photoshop* یا ...) در رشته مشاوره
- بکارگیری نرم افزارهای ویرایش صدا و فیلم (*Camtasia Studio* یا ...) در رشته مشاوره
- بکارگیری نرم افزارتالیف در تولید مالتی مدیا (*Articulate Storyline* یا ...) در رشته مشاوره

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- انجام تمرین های عملی برای کار با نرم افزارهای مجموعه آفیس (*Power point - publisher - Word - Excel*) در رشته مشاوره
- انجام تمرین های عملی برای کار با نرم افزارهای ویرایش تصویر در رشته مشاوره

- انجام تمرین های عملی برای کار با نرم افزارهای ویرایش صدا و فیلم در رشته مشاوره
- انجام تمرین های عملی برای کار با نرم افزارتالیف در تولید مالتی مدیا در رشته مشاوره

تکالیف عملکردی:

- به کارگیری تولید نمونه رسانه های دیداری-نوشتاری در زمینه موضوعات مشاوره ای با کمک نرم افزارهای آفیس در رشته مشاوره
- تولید نمونه رسانه های دیداری-غیرنوشتاری در زمینه موضوعات مشاوره ای با کمک نرم افزارهای ویرایش تصویر و مجموعه نرم افزارهای آفیس در رشته مشاوره
- تولید نمونه رسانه های شنیداری و دیداری-شنیداری در زمینه موضوعات مشاوره ای با نرم افزار ویرایش صدا و فیلم در رشته مشاوره
- تولید نمونه چند رسانه ای در زمینه موضوعات مشاوره ای با نرم افزارتالیف در تولید مالتی مدیا در رشته مشاوره

فصل چهارم. فناوری های نوین

- معرفی LMS در آموزش از راه دور (نمونه های ملی و بین المللی)
- معرفی نرم افزارهای موبایلی (اپلیکیشن ها) و نرم افزارهای اپلیکیشن سازمانند App builder – jo App- App Creator-App maker در رشته مشاوره
- معرفی کاربردهایی از شبیه سازیها و بازی ها ، واقعیت مجازی، واقعیت افزوده و هولو پورت (holoport) در رشته مشاوره

تکالیف یادگیری:

- پرسش و پاسخ و مشارکت در مباحث درسی
- بررسی کاربرد LMS در آموزش از راه دور در آموزش های مربوط به رشته مشاوره
- بررسی کاربرد نرم افزارهای موبایلی (اپلیکیشن ها) در رشته مشاوره و نرم افزارهای سازنده آن
- مطالعه مقالات و آرایه چکیده مقالات در زمینه آموزش از راه دور به شیوه یادگیری الکترونیکی و یادگیری سیار
- بررسی کاربرد شبیه سازیها و بازی ها ، واقعیت مجازی، واقعیت افزوده و هولو پورت (holoport) در رشته مشاوره

تکالیف عملکردی:

- تهیه گزارش از کاربرد LMS در آموزش از راه دور در آموزش های مربوط به رشته مشاوره

• تهیه گزارش و ایده پردازی از کاربرد نرم افزارهای موبایلی (اپلیکیشن ها) در رشته مشاوره و نرم افزارهای سازنده آن

• تهیه گزارش و ایده پردازی از کاربرد شبیه سازیها و بازی ها، واقعیت مجازی، واقعیت افزوده و هولو پورت (holoport) در رشته مشاوره

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای آموزشی انتقال مستقیم (نمایش علمی، تلفیقی و ...) و راهبردهای آموزشی تعاملی (بحث گروهی، یادگیری مشارکتی، پرسش و پاسخ و مانند آن) برای آموزش بسیاری از مطالب بهره گرفته می شود و در فعالیت هایی از راهبردهای آموزشی مسئله محور و انفرادی (اکتشافی، انفرادی تجویز شده و انفرادی هدایت شده) می توان استفاده کرد. ابزارها و رسانه های مورد استفاده در تدریس شامل کتاب، جزوه درسی، اسلاید های آموزشی، فیلم آموزشی، تصاویر، اینترنت و مانند آن است. استفاده از گردش علمی، بازدید از نمایشگاه ها و موزه رسانه به صورت حضوری و بازدید از سایت ها و نمایشگاههای مجازی در مواردی توصیه می شود. انجام فعالیت های عملی در قالب پروژه برای هر بخش از مباحث و فصول مورد تاکید است.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- احدیان، محمد؛ رمضانی، عمران؛ محمدی، داوود. (۱۳۹۰) مقدمات تکنولوژی آموزشی. انتشارات آیت. چاپ نهم
- علی آبادی، خدیجه. (۱۳۸۲). مقدمات تکنولوژی آموزشی. ناشر: دانشگاه پیام نور. ویراستار: داریوش نوروزی

منابع فرعی:

- امیر تیموری، محمد حسن (۱۳۸۹). رسانه های یاددهی و یادگیری (شناسایی، انتخاب، تولید و کاربرد). انتشارات ساوالان. چاپ نهم.
- امیر تیموری، محمد حسن (۱۳۹۴). رسانه ها و محیط های آموزشی. تهران: انتشارات سمت، چاپ دوم
- کلارک، روت کالوین؛ مایر، ریچار. (۱۳۹۳). یادگیری الکترونیکی و علم آموزش (راهنمای عملی کاربران و طراحان یادگیری چندرسانه ای). انتشارات آوای نور. چاپ اول.
- کلارک، روت کالوین؛ مایر، ریچار. (۱۳۸۵). مفاهیم و تئوری ها در آموزش الکترونیکی. ناشر دیباگران. چاپ اول.
- لاینز، جاپتا؛ کلارک، روت کالوین. (۱۳۹۳). گرافیک در خدمت یادگیری. انتشارات سمت. چاپ اول.
- کاسلین، استیفن مایکل. (۱۳۹۰). اصول روانشناختی تهیه پاورپوینت. انتشارات سمت. چاپ اول.
- رضوی، سید عباس. (۱۳۹۰) تولید برنامه های آموزشی تلویزیونی. انتشارات سمت. چاپ اول.
- امیر تیموری، محمد حسن (۱۳۹۳). طراحی پیام های آموزشی. انتشارات سمت. چاپ سوم.
- ذوفن، شهناز. (۱۳۹۰). کاربرد فناوری های جدید در آموزش. انتشارات سمت. چاپ هفتم.
- افضل نیا، محمد رضا. (۱۳۹۳). تکنولوژی یادگیری. انتشارات سمت. چاپ اول.

- کرسلی، گرگ. (۱۳۸۶). آموزش برخط (یاددهی-یادگیری از طریق اینترنت). نشر سالوان. چاپ اول.
- داوولی، لیزا. (۱۳۹۳). ابزارهایی برای موفقیت در تدریس آنلاین. انتشارات سمت. چاپ اول.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری (پیشنهادی)

ارزشیابی آغازین: پرسش و پاسخ و تکمیل چک لیست خود ارزیابی دانشجویان از میزان مهارت خود در زمینه کار با کامپیوتر و فضای وب جهت تعیین سطح اولیه معلومات و دانش فراگیران.

ارزشیابی تکوینی: بررسی کارپوشه دانشجویان جهت تعیین پیشرفت کلاسی هر یک از فراگیران (۴ نمره)

ارزشیابی پایانی: آزمون عملی (۵ نمره) آزمون کتبی (۳ نمره)، رایانه پوشه کار بر اساس تکالیف یادگیری و عملکردی (۸ نمره)

